

Streszczenie obywatelskie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020

Opis Programu	<p>Główne cele</p> <p>Głównym celem RPO WL 2014-2020 jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej.</p> <p>Główne osie priorytetowe, wspierane w Programie</p> <p>Program został skoncentrowany na 13 głównych osiach priorytetowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • badania i innowacje • cyfrowe Lubelskie • konkurencyjność przedsiębiorstw • energia przyjazna środowisku • efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna • ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów • ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego • mobilność regionalna i ekologiczny transport • rynek pracy • adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian • włączenie społeczne • edukacja, kwalifikacje i kompetencje • infrastruktura społeczna <p>Oczekiwane efekty Programu (przykłady najważniejszych wskaźników rezultatu i produktu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie 5167 przedsiębiorstw (3464 finansowo a 1703 niefinansowo) • Przebudowa i modernizacja 300 km dróg • Modernizacja energetyczna 403 budynków • Uzyskanie 390 MW dodatkowej zdolności wytwarzania energii odnawialnej, • Wsparcie 60 podmiotów leczniczych • Wsparcie 25071 bezrobotnych • Przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 7 236 osób pozostających bez pracy • Wsparcie 19 676 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym • Wsparcie 653 podmiotów ekonomii społecznej • Wybudowanie 320 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 245 km sieci
----------------------	--

	<p>wodociągowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wybudowanie 64391 jednostek wytwarzania energii z OZE • Uczestnictwo 15260 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego w stażach i praktykach u pracodawcy • Objęcie 1758 dzieci zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej • Wsparcie 255 przedsiębiorstw w ramach działań B+R • Objęcie cyfrową ewidencją gruntów i budynków całej powierzchni województwa • Wsparcie 61 obiektów zasobów kultury oraz 20 obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego • Objęcie programem zdrowotnym 38828 osób • Objęcie wsparciem 12032 osób pracujących.
Dane kontaktowe IZ RPO	<p>Zarząd Województwa Lubelskiego ul. Artura Grottgera 4 20-029 Lublin marszalek@lubelskie.pl, drpo@lubelskie.pl</p>

1. Ogólne dane gospodarcze nt. województwa lubelskiego

Ogólne dane gospodarcze			
<i>Wskaźnik</i>	<i>Rok</i>	<i>Jednostka</i>	<i>Wartość</i>
Stolica regionu			Lublin
Powierzchnia łącznie (km ²)	2013	Km ²	25122
Ludność (w tys.)	2013	w tys. osób	2156,2
Gęstość zaludnienia	2013	os./1 km ²	86
PKB per capita (ceny bieżące)	2011	PLN	26919
Polska=100	2011	%	67,9
(EU27=100)	2011	%	44
Stopa bezrobocia	2013	Średnia roczna (%)	10,3

2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020

W dniu 12 lutego 2015 r. Komisja Europejska zatwierdziła program rozwoju regionalnego dla regionu lubelskiego tj. "Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020" (RPO WL 2014-2020). Całkowity budżet RPO WL 2014-2020 wynosi ok. 2 230 mln EUR. Wsparcie Unii Europejskiej, pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 1 603 mln EUR, natomiast z Europejskiego Funduszu Społecznego – 627 mln EUR (około 2,71% całkowitej kwoty środków UE zainwestowanych w Polsce w ramach polityki spójności na lata 2014-2020).

2.1. Cele specyficzne w RPO WL 2014 - 2020

Realizacja poszczególnych priorytetów inwestycyjnych przyczyni się do osiągnięcia następujących celów specyficznych:

Oś Priorytetowa	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych
1. Badania i innowacje	1a	Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej
	1b	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw
2. Cyfrowe Lubelskie	2c	Zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej
3. Konkurencyjność przedsiębiorstw	3a	Lepsze warunki do rozwoju MŚP
	3b	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP
	3c	Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP
4. Energia przyjazna środowisku	4a	Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych
5. Efektywność energetyczna gospodarka niskoemisyjna	4b	Zwiększona efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
	4c	Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	4e	Poprawiona jakość powietrza
6. Ochrona środowiska efektywne wykorzystanie zasobów	5b	Skuteczny system ratownictwa i służb ratowniczych
	6a	Sprawny system selektywnej zbiórki odpadów w oparciu o instalacje regionalne
	6b	Realizacja zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracjach 2 – 10 tys. RLM
7. Ochrona dziedzictwa kulturowego naturalnego	6c	Zwiększona dostępność zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu
	6d	Wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w regionie
8. Mobilność regionalna ekologiczny transport	7b	Zwiększona dostępność drogowa w regionie
	7d	Zwiększona dostępność kolejowa w regionie
9. Rynek pracy	8i	1. Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym głównie osób starszych w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełno-sprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach) 2. Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa oraz sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótko-terminowych, pracujących na umowach cywilno-prawnych i ubogich pracujących
	8iii	Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy w regionie
	8iv	Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do 3 lat
10. Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8v	1. Wzrost liczby przedsiębiorstw sektora MMŚP, które skorzystały z usług rozwojowych 2. Zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego kontynuacji osób objętych działaniami typu outplacement.
	8vi	Zwiększenie liczby realizowanych programów zdrowotnych w zakresie chorób negatywnie wpływających na rynek pracy.
11. Włączenie społeczne	9i	Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i

		wykluczeniem społecznym w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej
	9iv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej, w szczególności w formach zdeinstytucjonalizowanych, dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie 2. Wzrost dostępności usług zdrowotnych dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie
	9v	Rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w regionie
12. Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym, w szczególności w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej 2. Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
	10iii	Zwiększenie liczby osób dorosłych, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
	10iv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie 2. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
13. Infrastruktura społeczna	9a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększona dostępność usług zdrowotnych 2. Zwiększona dostępność usług społecznych
	9b	Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego ukierunkowane na ograniczenie ubóstwa w regionie
	10a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększona dostępność edukacji przedszkolnej 2. Lepsze warunki kształcenia zawodowego i ustawicznego 3. Lepsze warunki edukacji ogólnej

2.2 Osie Priorytetowe w RPO WL 2014 - 2020

Podział alokacji na Program wg osi priorytetowych						
Nr	Osie Priorytetowe	CT/PI	Wsparcie UE	Środki krajowe (publiczne)	Finansowanie ogółem	Udział w alokacji ogółem (%)
1.	Badania i innowacje	1/1a,1b	100 416 755	17 720 604	118 137 359	4,5
2.	Cyfrowe Lubelskie	2/2c	81 970 176	14 465 326	96 435 502	3,67
3.	Konkurencyjność przedsiębiorstw	3/3a,3b, 3c	277 298 996	48 935 117	326 234 113	12,43
4.	Energia przyjazna środowisku	4/4a	180 698 971	31 888 055	212 587 026	8,10
5.	Efektywność energetyczna i gospodarka	4/4b,4c, 4e	275 896 270	48 687 578	324 583 848	12,36

	niskoemisyjna					
6.	Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5/5b 6/6a,6b	110 139 605	19 436 401	129 576 006	4,94
7.	Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	6/6c,6d	73 020 103	12 885 901	85 906 004	3,28
8.	Mobilność regionalna i ekologiczny transport	7/7b,7d	271 031 040	47 829 008	318 860 048	12,15
9.	Rynek pracy	8/8i,8iii,8iv	225 794 843	39 846 149	265 640 992	10,12
10.	Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8/8v,8vi	48 093 025	8 487 005	56 580 030	2,16
11.	Włączenie społeczne	9/9i,9iv,9v	150 510 722	26 560 716	177 071 438	6,74
12.	Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10/10i,10iii,10iv	123 735 094	21 835 605	145 570 699	5,55
13.	Infrastruktura społeczna	9/9a, 9b 10/10a	232 928 490	41 105 029	274 033 519	10,44
14.	Pomoc techniczna	Nd.	79 424 084	14 016 015	93 440 099	3,56
	Całkowita wysokość środków na Program		2 230 958 174	393 698 509	2 624 656 683	100%

Podział alokacji na Program wg celów tematycznych					
CT	EFRR	Udział w alokacji ogółem (%)	EFS	Udział w alokacji ogółem (%)	Suma
1	100 416 755	4,50			100 416 755
2	81 970 176	3,67			81 970 176
3	277 298 996	12,43			277 298 996
4	456 595 241	20,46			456 595 241
5	4 427 784	0,20			4 427 784
6	178 731 924	8,02			178 731 924
7	271 031 040	12,15			271 031 040
8			273 887 868	12,28	273 887 868
9	206 472 482	9,25	150 510 722	6,74	356 983 204
10	26 456 008	1,18	123 735 094	5,55	150 191 102
PT			79 424 084	3,56	79 424 084
Suma	1 603 400 406	71,87	627 557 768	28,13	2 230 958 174

2.2 Koncentracja tematyczna

Podział środków w ramach Programu uwzględnia wymagane w przepisach UE dla polityki spójności poziomy koncentracji tematycznej (tzw. ring-fencing):

a) na wsparcie innowacji, prac B+R, wzmocnienie przedsiębiorstw, e-usługi, jak też działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 1, 2, 3, 4) przeznaczonych będzie 57,15 % środków EFRR na Program,

b) na działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 4) skierowanych będzie 28,48% środków EFRR na Program,

c) na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem (CT 9) – 27,46% środków EFS na Program,

d) 69,97% środków EFS w Programie będzie przeznaczona na pięć priorytetów inwestycyjnych w ramach CT 8, 9, 10 (PI 8i, 8iii, 9i, 9iv, 10iv).

2.3 Planowane zastosowanie instrumentów finansowych

Zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) 1303/2013 na podstawie wyników przeprowadzonej przez ekspertów zewnętrznych oceny ex ante instrumentów finansowych:

- w osiach 1, 4, 5 i 13 - nie potwierdzono zasadności zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o niestosowaniu instrumentów finansowych. Nie wyklucza się jednakże możliwości zastosowania instrumentów finansowych lub pomocy zwrotnej w przyszłości, jeśli w wyniku aktualizacji oceny wskazane zostanie zapotrzebowanie w tym obszarze.
- w osi 3 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o zastosowaniu wejść kapitałowych oraz udzielaniu wsparcia w formie pożyczek/poręczeń (w zależności od zapotrzebowania). Nie wyklucza się również możliwości zastosowania pomocy zwrotnej w przyszłości, jeśli w wyniku aktualizacji oceny wskazane zostanie zapotrzebowanie w tym obszarze.
- W osi 9 i 10 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o udzielaniu wsparcia w formie pożyczek.

2.4 Zintegrowana Inwestycja Terytorialna (ZIT):

ZIT w województwie lubelskim realizowany będzie na obszarze miasta Lublin i jego obszarze funkcjonalnym, a także w miastach subregionalnych (Biała Podlaska, Chełm, Puławy oraz Zamość). W przypadku Strategii ZIT opracowywanej przez miasto Lublin wraz z partnerami, inwestycje wdrażane w ramach ZIT koncentrować się będą na osiągnięciu celu, który będzie miał wpływ na określony obszar funkcjonalny (wyjście poza granice administracyjne miasta). W skład Partnerstwa ZIT wchodzić będą następujące gminy: Lublin, Świdnik, Nałęczów, Konopnica, Wólka, Jastków, Niemce, Strzyżewice, Niedrzwica Duża, Lubartów, Miasto Lubartów, Głusk, Mełgiew, Piaski, Jabłonna, Spiczyn.

Celem nadrzędnym realizacji ZIT wdrażanej przez miasto Lublin i jego partnerów będzie poprawa spójności społecznej i gospodarczej, wzmocnienie istniejących powiązań i wykorzystanie ich dla stworzenia wspólnej zintegrowanej przestrzeni Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, zachowując odrębność poszczególnych gmin, wchodzących w jego skład i wykorzystując lokalne mocne strony i szanse.

W przypadku miast subregionalnych, koncentrujących funkcje gospodarcze i społeczne oraz będących ważnymi miejscami dostarczania usług oraz uzupełniania oferty i funkcji miasta Lublina w świadczeniu usług publicznych, projekty realizowane w ramach formuły ZIT, jako Strategiczne Inwestycje Terytorialne, służyć będą wzmocnieniu zróżnicowanych funkcji ponadlokalnych i wykorzystaniu wewnętrznego potencjału, rozbudowie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań funkcjonalnych, kompleksowej rewitalizacji oraz zwiększeniu i poprawie dostępności do podstawowych usług publicznych. W związku z powyższym interwencja będzie koncentrować się m.in. na pobudzeniu aktywności gospodarczej, wsparciu rozwoju MŚP, poprawie stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatycznych.

Zakres powierzenia władzom miejskim zadań związanych z realizacją programu w ramach ZIT miasta Lublin określony zostanie w porozumieniu między Związkiem ZIT a IZ RPO. Przewidywany jest

minimalny zakres powierzenia zadań oznaczający, że władze miejskie będą przedkładać IZ RPO listy projektów wyłonionych w konkursie bądź - w przypadku trybu pozakonkursowego – zidentyfikowanych w ramach Strategii ZIT. IZ RPO dokona ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności projektów do dofinansowania pod kątem realizacji celów i wskaźników programu, w oparciu o kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

Dla Strategicznych Inwestycji Terytorialnych IZ nie przewiduje przekazywania funkcji zarządczych związanych z wdrażaniem funduszy UE miastom subregionalnym, które realizować będą projekty w ramach tego instrumentu.

Planowane jest także utworzenie stowarzyszenia zrzeszającego miasta subregionalne, które stałoby się podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie zintegrowanych inwestycji terytorialnych na obszarach funkcjonalnych miast subregionalnych. Stowarzyszenie powyższe odpowiadałoby za część zadań związanych z wyborem projektów i współdzieliłoby tę rolę z innymi instytucjami działającymi już w systemie wdrażania RPO WL. Ponadto pełniłoby ono rolę ośrodka doradczego dla wdrażania polityki miejskiej, co jest zgodne z założeniami regionalnej polityki miejskiej.

2.5 Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu

441 884 395,20 EUR tj. 19,81% alokacji na Program.

2.6 Duże projekty

Nie zidentyfikowano dużych projektów w rozumieniu zapisów rozporządzenia ramowego.